

DĚTSKÝ DOMOV POLIČKA, BEZRUČOVA 1250, 572 01 POLIČKA

Školní vzdělávací program

Dětský domov Polička

V Poličce dne: 24.8.2022

Identifikační údaje

| | |
|------------------------|---|
| Název zařízení: | Dětský domov Polička |
| Adresa: | Bezručova 1250, Polička 572 01 |
| Detašovaná pracoviště: | Pomezí 351, 569 71 Seifertova 1181, Polička 572 01 |
| IČO: | 636 09 291 |
| Právní forma: | Příspěvková organizace |
| Zřizovatel: | Pardubický kraj |
| Kapacita: | 24 lůžek |
| Telefon, e-mail: | 727 902 064, reditelka@ddpolicka.cz |
| Datová schránka: | qbgwfxt |

Charakteristika školského zařízení

Dětský domov Polička je školské zařízení s nepřetržitým celoročním provozem pro výkon ústavní výchovy. Činnost DD se řídí aktuálním zněním zákona č. 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, a vyhláškou č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních.

Úkolem DD je zajišťovat nezletilým osobám zpravidla od 3 do 18let, případně zletilým nezaopatřeným osobám do 19 let, na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání.

DD pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

DD může na základě žádosti poskytovat plné přímé zaopatření zletilé nezaopatřené osobě po ukončení výkonu ústavní výchovy, připravující se na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let, podle smlouvy uzavřené mezi nezaopatřenou osobou a zařízením nejpozději do 1 roku od ukončení ústavní výchovy a to za podmínek sjednaných ve smlouvě mezi zletilou nezaopatřenou osobou a DD.

Stravování dětí

Snídaně o víkendu a veškerou další stravu si děti připravují samy společně s vychovateli v kuchyních, které jsou součástí jejich bytových jednotek. V rámci samostatného fungování jednotlivých rodinných skupin nakupují potraviny a podílejí se na tvorbě jídelníčku.

Ve dnech školního vyučování docházejí na obědy do školních jídelen škol, které navštěvují. Asistenti pedagoga připravují dětem během školních dnů snídaně a svačiny do školy.

Personální podmínky

Pedagogičtí pracovníci:

- ředitelka
- vedoucí vychovatelka
- vychovatelé (2 v každé rodinné skupině - klíčoví pracovníci)
- asistenti pedagoga

Nepedagogičtí pracovníci:

- účetní
- sociální pracovnice
- uklízečka
- domovník

Profil pedagogického pracovníka:

- Má manažerské schopnosti, je organizačně zdatný, zná a sleduje současné trendy sociálně právní ochrany dětí.
- Zná metodiku práce v DD a umí ji tvořivě aplikovat.
- Zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady práce s dětmi a rodinami dětí, které jsou v péči OSPOD.
- Má právní vědomí.
- Umí připravit a zorganizovat nabídku různých aktivit pro volný čas pro různé věkové skupiny dětí
- Soustavným sebevzděláváním si pedagogický pracovník prohlubuje a rozvíjí své profesionální kompetence.
- Respektuje psychickou a fyzickou autonomii a jedinečnost dětí. Stejně tak respektuje svou osobnost, své potřeby.
- Než užije vůči dětem kázeňský postih, čerpá ze všech možností dostupných pozitivních motivačních prostředků.
- Neznevažuje profesionální způsobilost kolegů. Chápe, že otevřená komunikace a spolupráce je zásadním mechanismem v procesu organizování výchovného a vzdělávacího procesu.
- Spolupracuje s kolegy a dalšími profesionály i laiky v zájmu vzdělávání dětí. O vzniklých problémech otevřeně komunikuje za účelem řešení.

Součástí školského zařízení

Rodinné skupiny dětí

1 RS - byt Pomezí 351

2 RS - byt ul. J. Seiferta 1181, Polička

3 RS - dům Bezručova 1250, Polička 572 01

Byt Pomezí

Je určen pro 4 děti Jsou v něm dva samostatné pokoje, společná místnost, která zahrnuje obývací pokoj se zázemím pro pedagogické pracovníky, jídelnu a kuchyňský kout a je zde také prostorná koupelna s toaletou. Část přilehlé zahrady slouží k aktivitám dětí.

Byt Polička

Je určen pro 5 dětí. Jsou zde dva samostatné pokoje, obývací pokoj se zázemím pro pedagogické pracovníky, jídelnou a kuchyňským koutem. Dále byt zahrnuje také šatnu, koupelnu a toaletu.

Dům Polička

Byt se nachází v prvním podlaží domu se samostatným vchodem. Je určen pro maximálně 8 dětí. Obsahuje 4 pokoje po dvou lůžkách, společný obývací pokoj se zázemím pro pedagogické pracovníky přímo navazující na kuchyň a jídelní kout. Dále koupelnu, 2 toalety, vstupní chodbu a prádelnu. Z obývacího pokoje je přístup na terasu a zahradu.

Management DD obývá druhé podlaží domu. Nachází se zde kancelář ředitelky spojená se zasedací místností, kanceláře vedoucí vychovatelky, účetní a sociální pracovnice, archiv, kuchyňka, toaleta a technická místnost. Tato administrativní část domu má také samostatný vchod.

Přijímání dětí a ukončování pobytu

Do Dětského domova Polička se přijímají děti zpravidla od tří let po dovršení plnoletosti výhradně na základě rozhodnutí příslušného soudu o nařízení ústavní výchovy nebo na základě usnesení o předběžném opatření.

Postup pro přijímání a propuštění dětí je součástí vnitřního řádu zařízení.

K ukončení pobytu dítěte v DD dochází v těchto případech:

- zrušení ústavní výchovy
- po uplynutí doby předběžného opatření ústavní výchovy nebo po jeho zrušení
- rozhodnutí soudu o osvojení nebo o svěřeni dítěte do pěstounské péče nabylo-li právní moci
- dovršení zletilosti, pokud nepožádá o prodloužení dobrovolného pobytu v zařízení do ukončení přípravy na povolání
- dovršení 19 let věku, byla-li mu prodloužena ústavní výchova, pokud nepožádá o prodloužení dobrovolného pobytu v zařízení do ukončení přípravy na povolání nejpozději ve 26 letech
- vypoví-li plnoleté dítě či DD dohodu o prodloužení dobrovolného pobytu v DD do skončení přípravy na povolání

Bezpečnost práce a ochrana zdraví

Dětský domov vyhledává, zjišťuje a vyhodnocuje možné rizika vyplývající z činnosti při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně i přijímá opatření k prevenci rizik.

Každoročně je zpracován preventivní program, kterým se řídí pedagogičtí pracovníci při každodenní práci s dětmi.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodný výběr a skladba činností s ohledem na individuální vlastnosti dětí
- vhodný stravovací a pitný režim
- bezpečné prostředí dle platných norem
- dostupné prostředky pro poskytnutí první pomoci, kontaktů na lékaře
- praktická dovednost zaměstnanců poskytnout první pomoc
- bezpečné pomůcky
- zaměstnanci i děti se řídí ve svém chování, povinnostech a právech ustanovenými Vnitřního řádu zařízení

Psychosociální podmínky

- vytváření příznivého sociálního klimatu a klidné atmosféry – otevřená komunikace na všech úrovních, respekt, tolerance, spolupráce, empatie
- přihlížení k potřebám jednotlivých dětí, zapojování dětí do každodenních činností s cílem posílit jejich klíčové kompetence pro další život
- zapojování dětí do plánování volného času
- motivující hodnocení dětí s ohledem na věk a individuální zvláštnosti dětí
- včasná informovanost dětí o všech důležitých věcech, které se jich týkají
- ochrana dětí před šikanou, násilím a jiným rizikovým chováním

Předpoklady pro plnění výchovného programu

- Znalost cílů výchovy
- Znalost obsahu, forem a metod výchovné práce
- Stálé sebevzdělávání
- Mravní chování a jednání
- Znalost zásad skupinové práce
- Znalost diagnostických metod a jejich využití

Pedagogické zásady při výchovné a vzdělávací práci

- Zásada úcty ke každému člověku
- Zásada opory o kladné rysy osobnosti
- Zásada aktivity dítěte
- Demokratický vztah mezi vychovatelem a dítětem
- Zásada individuálního přístupu ke každému dítěti
- Zásada přiměřenosti
- Zásada soustavnosti
- Zásada cílevědomosti
- Zásada trvalosti
- Zásada aktivity, tvořivosti, samostatnosti
- Zásada názornosti
- Zásada jednotnosti, spolupráce všech vychovatelů
- Zásada všestranného rozvoje dítěte
- Zásada lidského, optimistického, pozitivního přístupu k dítěti
- Zásada prohlubování a rozšiřování vychovatelových znalostí

Materiální podmínky

Dětský domov Polička má kapacitu 24 dětí.

Ve všech domácnostech dětí se nachází obývací místnost k odpočinku dětí. Je vybavena notebookem s připojením k internetu a televizí. Děti jsou ubytovány na jednolůžkových až třílůžkových pokojích. Přičemž respektujeme sourozenecké vazby dětí.

V každé rodinné skupině je také zázemí pro pedagogické pracovníky s počítačem.

Děti v domě mají k dispozici vybavení pro volný čas, které je uskladněno v kolárně, zahradním domku a na půdě. V bytě v Pomezí je vybavení pro volný čas uskladněno v kůlně na zahradě. V bytě na ul. Bezručova ve sklepě, který náleží k tomuto bytu. Jde především o sportovní vybavení a hračky - míče, kočárky, kola, koloběžky, brusle, lyže, bazén, trampolína atd.

Cíle výchovy a vzdělávání

Cílem výchovné práce je vytváření bezpečného a trvalého prostředí, které dětem umožňuje uspokojování jejich základních materiálních, citových a speciálních potřeb a rozvoj jejich klíčových kompetencí tak, aby se děti po ukončení ústavní výchovy mohly úspěšně zapojit do života společnosti.

Hlavní vzdělávací cíle:

- Umožnit dětem osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Vést děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Vést děti k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat děti k tomu, aby se projevovaly jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovaly svá práva a naplňovali své povinnosti
- Vytvářet potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a k přírodě
- Učit aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- Vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Hlavní výchovné cíle

Základním cílem výchovné činnosti je, aby dítě získalo takové kompetence, které by mu umožnily co nejlepší zařazení, nebo návrat do společnosti.

Rozvoj osobnosti dítěte

- Utvářet hygienické návyky, vést děti k sebeobsluze a dodržování zásad správného denního režimu (stálá kontrola, pravidelnost v činnostech, opakování, ritualizace, doba odpočinku, školní práce)
- Prohlubovat vědomosti, dovednosti a návyky, rozvíjet poznávací procesy (problémové učení, důraz na motivaci)
- Poznávat sebe sama, potlačovat negativní citové stavy a učit se překonávat překážky a obtíže (atraktivní a zážitkové programy, účast v činnostech zaměřených na sociální dovednosti)
- Vést děti k regulaci vlastního chování na základě správných zásad chování (vlastní příklad, morálka a mravnost, etické zásady výchovy)
- Učit se vzájemného soužití s ostatními lidmi, vést děti ke kolektivní zodpovědnosti, ale umět se prosadit (skupinová práce, pravidelnost, jasná pravidla skupinové práce, výstupy, zpětná vazba)
- Naučit děti samostatnému rozhodování při volbě povolání, vytváření životního scénáře
- Schopnost spolupráce - tvorba skupinových cílů, ročních a týdenních plánů v rámci rodinné skupiny
- Zodpovědnost - nést odpovědnost za své jednání a činy, vytvářet prostor a podmínky pro otevřenost v jednání

Formy vzdělávání

- Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost (přednášky, besedy, veřejná vystoupení, výstavy, exkurze, výlety, slavnosti, návštěvy divadelních představení, sportovní dny)
- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost. Děti navštěvují volnočasové kroužky pořádané střediskem volného času Mozaika, účastní se akcí pořádaných školou...)
- Prázdninová činnost a další činnosti spojené s pobytem mimo DD - pobytové nebo příměstské tábory, rekreace pořádané ve volných dnech a o prázdninách
- Osvětová činnost a poskytování informací dětem v oblasti prevence rizikového chování Každoročně je aktualizován Minimální preventivní program. Poradenská a preventivní činnosti směřuje k prevenci sociálně patologických jevů.
- Využití otevřené nabídky spontánních činností - průběžné aktivity pro neorganizované účastníky (hřiště, herny, zahrada, knihovna, internet, volně přístupné společenské hry...).

Klíčové kompetence

Veškeré výchovné činnosti směřují k vytvoření klíčových kompetencí, které představují soubor znalostí, dovedností, návyků a postojů, které jsou využitelné v praktických životních situacích. Klíčové kompetence představují pro dítě neopomenutelný základ přípravy na život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu.

Základním dokumentem, ve kterém jsou zohledněny cíle výchovy a vzdělávání je PROD (program rozvoje osobnosti dítěte). Úroveň kompetencí je v něm průběžně hodnocena.

Učební kompetence

Dítě

- Učí se spontánně, vědomě, vyvíjí úsilí, záměrně si pamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům samostatně
- Rozumí věcem a jevům přiměřeně svému věku a rozumovým schopnostem
- Umí vyhledat informace, pochopit jejich smysl a využít je v procesu učení (knihy, literatura, internet, úřady, komunikace s lidmi)
- Organizuje a řídí vlastní učení, umí zhodnotit jeho výsledky (stanovení svého rytmu, odpovědný přístup, dohoda, důvěra)
- Zná obecně užívané termíny, znaky a symboly, umí uvést věci do vzájemných souvislostí (poznávání světa kolem nás, neformální rozhovory, zážitkové akce, metody výchovy postavené na prožitku, hravá forma výchovy, ne moralizování)

- Má předpoklady k celoživotnímu učení (pokračování ve studiu, zvyšování kvalifikace, kurzy, semináře, soutěže, školení)

Kompetence k řešení problémů

Dítě

- Přiměřeně ke svým schopnostem řeší dítě běžné životní situace a každodenní problémy a přiměřeně překonává životní překážky
- Přijímá důsledky svých rozhodnutí
- Při řešení problémů se nenechá odradit neúspěchem a hledá vhodnější funkční řešení
- Vnímá nejrůznější situace v zařízení i mimo něj, přemýšlí o jejich příčinách a na základě svých zkušeností hledá jejich řešení (připomínky a náměty na skupinových sezeních, potřeba být vyslyšen, důvěra dospělých)
- Dokáže se svěřit s problémem, při řešení složitějších problémů požádá o radu a je schopno se jí řídit, v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby dokáže přivolat pomoc
- Samostatně rozhoduje, zvažuje důsledky svého rozhodnutí, nese za ně odpovědnost (nastolení životní situace s řešením problému, přenášení odpovědnosti na starší děti, monitoring, hodnocení, diskuse)

Komunikační kompetence

Dítě

- Přiměřeně ke svým možnostem výstižně, souvisle a kultivovaně formuluje své myšlenky písemně i v ústním projevu, umí vést dialog (prostor na skupinových sezeních, schránka důvěry, rozhovor s klíčovým pracovníkem, možnost kdykoliv se obrátit na vedení DD)
- Diskutuje s vhodnou argumentací (jednání s pracovníky zařízení, argumentace, prosazení svého názoru, uznání názoru druhých, hledání konsenzu)
- Využívá získané komunikační schopnosti k vytváření vzájemných vztahů k ostatním lidem (vztahy mezi dětmi na skupině, mezi skupinová rivalita, spolupráce, jednání na úřadech atd.)
- Rozumí různým textům (tiskopisy, informace, pokyny apod., ukázky tiskopisů, jejich vyplňování, orientace v textu. atd.)
- Využívá možností komunikačních technologií a zná jejich rizika (internet, email, facebook,...)

Kompetence občanské

Dítě

- Přiměřeně svému věku chápe funkci zákonů a společenských norem, zná svá práva a povinnosti (důkladné seznámení s vnitřním řádem, dostupnost dokumentu)
- Zvládá běžnou komunikaci s úřady (postupy v jednání s úřady při vyřizování OP, pasu, přídavků na dítě, sirotčího důchodu, atd.)
- Respektuje odlišný způsob života jiných etnik, skupin a náboženství
- Dokáže jednat v krizových, zdraví a život ohrožujících situacích, uplatnit osvojené dovednosti a postupy - ví, kam a na koho se obrátit, dokáže v krizi pomoci sám, umí přivolat pomoc
- Chrání své zdraví, uvědomuje si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Dítě

- Je podporováno k vytvoření si pozitivního vztahu k pracovním činnostem
- Přípravuje i provádí svoji pracovní činnost, dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- Používá získané základní pracovní dovednosti a návyky v každodenních činnostech (manuální zručnost při domácích pracích, úklid, zahrada, nádobí)
- Rozpozná nevhodné a rizikové chování a uvědomuje si jeho možné důsledky
- Orientuje se v mezilidských vztazích, uvědomuje si zpětnou vazbu vlivu svého chování na okolí
- Dle svých schopností umí hospodařit s finančními prostředky

Sociální a interpersonální kompetence

- Jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném
- Zvládá běžné životní situace a emocionální problémy, koriguje nepřizpůsobivé chování
- Vědomě dodržuje morální zásady a pravidla chování, orientuje se v základních mravních hodnotách
- Rozumí skupinovým vztahům a aktivně do nich zasahuje, aktivně ovlivňuje kooperaci ve skupině

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky v oblasti personální:

- Dostatečné personální zajištění činností
- Odborné vzdělání pedagogických pracovníků
- Využití osobních asistentů

Podmínky v oblasti materiální:

- Vybavení základními speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami
- Případné zajištění zapůjčení dalšího potřebného materiálního vybavení

Podmínky v oblasti technické:

- Zařízení není bezbariérově upraveno
- Doprava dětí je zajištěna služebními automobily

Podmínky v oblasti organizační:

- Zařízení aktivně spolupracuje se zákonnými zástupci dětí
- Využíváme poradenskou pomoc PPP Ústí nad Orlicí, SVP Alfa Svitavy, SPC Polička, DDÚ Hradec Králové
- Úzce spolupracujeme s orgány sociálně právní ochrany dětí (konzultace, osobní návštěvy, případové konference)
- Spolupracujeme s dětskými domovy a dětskými centry v Pardubickém kraji a dalšími organizacemi zabývajícími se problematikou ohrožených dětí

Časový plán výchovy a vzdělávání vzhledem k věkovým kategoriím dětí

Konkrétní obsah níže uvedených oblastí výchovy a vzdělávání dětí vzhledem k jejich věkovým kategoriím je v praxi uplatňován individuálně vzhledem k zdravotním a osobnostním zvláštnostem jednotlivých dětí. Je základem pro individuální práci s dítětem, která se promítá do jeho Programu rozvoje osobnosti.

PRAVIDELNÉ DENNÍ ČINNOSTI (PDC)

OSOBNÍ HYGIENA

- Osvojení základních hygienických pravidel a pravidelné péče o tělo

věková kategorie: 3 – 6 let

- samostatné použití WC, hygiena obličeje a rukou, čištění zubů, použití kapesníku, hygiena těla, hygienické prostředky

věková kategorie: 6 – 11 let

- samostatné sprchování a mytí vlasů, samostatné česání - jednoduché účesy, specifika hygieny dívek, specifika hygieny chlapců

věková kategorie: 11 -15 let

- specifika hygieny dívek, specifika hygieny chlapců, úprava účesu, stříhání a úprava nehtů, kosmetika, základní kosmetické prostředky

věková kategorie: 15 – 18 let

- rozdíly v hygieně mezi mužem a ženou, kompletní manikúra, holení, péče o pleť, vlasy a chrup, důsledky špatné hygieny, návštěva kadeřnice, kosmetičky

PŘÍPRAVA JÍDLA

- Osvojení si dovednosti výběru potravin a přípravy jídla, vedení dětí k vyváženému a zdravému stravování

věková kategorie: 3 – 6 let

- pojmenování a rozlišení základních druhů potravin, čištění ovoce a zeleniny, rozvržení jídel (snídaně, přesnídávka, oběd, svačina, večeře) během dne

věková kategorie: 6 – 11 let

- základní způsoby vaření (vaření, dušení, pečení, smažení, grilování apod.), uložení a uchování základních druhů potravin, manipulace se základním kuchyňským nádobím a nářadím pod dohledem, úpravy pečiva (opékání, rozpékání, namazání, obložení), oloupaní a krájení ovoce a zeleniny, příprava čaje, kaka a kávy, výroba pomazánky

věková kategorie: 11 -15 let

- základní kuchyňské přístroje, nářadí - pojmenování a manipulace, základní vybavení kuchyně, nákup samostatně, ukládání potravin, záruční lhůty, podstata zdravé výživy, složení potravin, vitamíny (přehled), vaření příloh (brambory, rýže, těstoviny apod.), vaření jednoduchých jídel pod dohledem, příprava salátů

věková kategorie: 15 – 18 let

- druhy potravin a surovin včetně méně obvyklých, důsledky absence zdravé výživy, potřebných látek, diet, samostatná manipulace s kuchyňskými přístroji a nářadím, energetická hodnota potravin, kompletní vybavení kuchyně, účelnost, sestavení jídelníčku na týden, vhodnost kombinací jídel, porcování masa a jeho vaření, celková příprava jídel (maso, příloha, salát apod.)

PÉČE O ODĚV A OBUV

- Osvojení si péče o vlastní oděv a obuv včetně jejich výběru a údržby

věková kategorie: 3 – 6 let

- pojmenování druhů obuvi, oděvů a jejich součástí, správný postup při oblékání, zapínání knoflíků, zdrhovadla, zavazování tkaniček, základní způsoby čištění, praní

věková kategorie: 6 – 11 let

- praktické čištění obuvi, čisticí prostředky, zabalení zavazadla s pomocí (vícedenní), úklid botníku, skříňe, základy šití, ruční praní a sušení prádla, třídění prádla a praní v automatické pračce s dohledem, základní péče o oděv (uložení, způsoby čištění ...), výběr oděvu podle počasí, příležitosti, účast na nákupu oděvu a obuvi

věková kategorie: 11 -15 let

- opravy obuvi (účelnost, místo, ceny), samostatné zabalení zavazadla, drobné opravy oděvů šitím, ruční praní, třídění prádla a praní v automatické pračce samostatné nebo s dohledem, čištění oděvů službou (čistírna, ceny za služby), kompletní péče o obuv (čištění, krémování, uložení), žehlení vybraných druhů prádla, estetika v oblékání, nákup oděvů a obuvi v doprovodu (výběr, zkoušení, nákup)

věková kategorie: 15 – 18 let

- prací a avivážní prostředky, odstraňování skvrn, údaje o čisticích prostředcích s důrazem na ekologické použití, údaje od výrobců, druhy textilních materiálů, samostatná obsluha automatické pračky, žehlení prádla a oděvů, odlišnosti v odívání v různých multikulturních společnostech

PÉČE O DOMÁCNOST A ZAHRADU

- vedení dětí k pořádku v osobních věcech a domácnosti
- osvojení si základních úklidových prací a prací na zahradě
- vedení dětí k pravidelnosti úklidu a údržbě zahrady

věková kategorie: 3 – 6 let

- úklid osobních věcí, hraček apod., úklid prádla, oblečení, ukládání hygienických a kosmetických prostředků, základní pracovní nástroje úklidu a práci na zahradě

věková kategorie: 6 – 11 let

- domácí odpad a jeho likvidace, vynášení odpadkového koše, třídění odpadu, utírání prachu, zametání, vysávání, obsluha vysavače, stlaní a úprava lůžka, mytí a ukládání nádobí, úklid koupelny (umyvadla, vany, zrcadla...), mokré úklid podlahy pod dohledem, základní péče o květiny, sázení rostlin, plení, zalévání, úklid chodníků v létě i v zimě pod dohledem

věková kategorie: 11 -15 let

- péče o květiny, mokré úklid podlahy, údržba povrchu nábytku, bezpečnost při domácích pracích, základní čisticí prostředky v domácnosti (důraz na ekologii), převlékání ložního prádla, péče o květiny, sázení rostlin, plení, zalévání, sekání trávy pod dohledem, úklid chodníků v létě i v zimě samostatně, základní nářadí pro běžné domácí práce a manipulace s ním, základní úkony při údržbě jízdního kola

věková kategorie: 15 – 18 let

- mytí oken zevnitř místnosti, kompletní údržba hygienického zařízení, kompletní péče o nábytek, kompletní péče o podlahové krytiny (koberce, lino, plov. podlaha...), úklid kuchyně včetně kuchyňských přístrojů, praní a čištění bytového textilu, závady v domácnosti a jejich odstranění, tapetování, malování, natírání, znaky na čisticích prostředcích, sekání trávy, sázení rostlin, plení, zalévání, škůdci v domácnosti, na zahradě a jejich hubení

PROVOZ DOMÁCNOSTI

- Osvojení si základních pravidel provozu domácnosti včetně zajištění nákupů a orientace v příjmech a výdajích

věková kategorie: 3 – 6 let

- přehled základních prací v domácnosti, příprava a úklid prostírání, zhasínání a zavírání
 - šetření energiemi

věková kategorie: 6 – 11 let

- domácnost, členové domácnosti, jejich práva a povinnosti, základní potřeby a prostředky pro provoz domácnosti, rozpočet domácnosti (příjmy, výdaje), nakupování s dohledem nebo samostatně

věková kategorie: 11 -15 let

- tvorba domácího rozpočtu (jednotlivé položky), zabezpečení příjmů domácnosti, přehled nutných vydání a nákladů na provoz domácnosti, udržení rovnováhy mezi příjmy a výdaji, nakupování samostatně (výběr zboží, placení, doklady)

věková kategorie: 15 – 18 let

- potřebné doklady (dekret, nájemní smlouva, výpis z KN...), kompletní zpracování domácího rozpočtu, pojištění domácnosti, druhy bydlení (nemovitost, pořízení, ceny, služby RK...), půjčky, hypotéky, úvěry, stavební spoření, druhy a služby peněžních ústavů (účty, úroky...), úhrada za služby spojené s provozem domácnosti, náklady na mobilní telefon, internet a základní vybavení domácnosti, dluhy (důsledky nesplácení, exekuce ...)

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ (PNV)

- Rozvoj vědomostí, dovedností a návyků získaných při vyučování
- Doplnění vzdělávací činnosti školy
- Získávání smyslu pro zodpovědnost a povinnost

věková kategorie: 3 – 6 let

- práce s knihou, čtení pohádek, pojmosloví, význam slov, správná výslovnost hlásek, smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní činnosti individuální i skupinové (stavebnice), základní číselné, matematické pojmy, časové pojmy a vztahy související s denním režimem

věková kategorie: 6 – 11 let

- význam v pravidelnosti v přípravě do školy, dosažení věku přiměřené slovní zásoby, vedení rozhovoru (věcnost, slušné vyjadřování), aktivní účast v zájmových útvarech, význam čtení, knihovny, aktivní půjčování knih, sdělovací prostředky - význam a přehled

věková kategorie: 11 -15 let

- přehled známých i méně známých povolání, praktické využití zdrojů učení - knihovna, média, internet, strategie učení, návštěva Dnů otevřených dveří SŠ, tvorba vlastních podmínek k učení, práce s odbornými časopisy, počítačová gramotnost

věková kategorie: 15 – 18 let

- příprava na povolání, význam a způsoby rekvalifikace, význam a účast na brigádnické činnosti, reálný odhad vlastních možností v souvislosti se vzděláním, praktické využití zdrojů učení - knihovna, internet, média, tvorba dlouhodobého plánu učení, odpovědnost za své vzdělávání, využití zážitkové (volnočasové) pedagogiky ve vzdělání, obhájení vlastního názoru v debatě, motivace ke spolupráci v týmu, znalost BOZ

REKREAČNÍ ČINNOST (RČ)

- Aktivní odpočinek, relaxace a odstraňování únavy z jednostranného zatížení organismu, smysluplné trávení volného času

věková kategorie: 3 – 6 let

- využívání materiálního vybavení DD - stolní hry, sportovní vybavení, herní prvky na zahradě, sledování pohádek, návštěvy sportovišť, divadelních představení a zábavných akcí pro děti – karnevaly, soutěžní odpoledne atd., vycházky do přírody, výlety a ozdravné pobyty dětí

věková kategorie: 6 – 15 let

- výběr zájmového kroužku, rekreační sporty, tanec, vycházky do přírody, sběr lesních plodin, výlety (hrady, zámky, ZOO, příroda apod.), ozdravné pobyty dětí, kino, divadlo, výstavy, sledování pořadů a filmů pro děti – TV, PC, účast na zábavných akcích pro děti, návštěvy sportovišť

věková kategorie: 15 – 18 let

- samostatný výběr rekreačních sportů, pobyt v přírodě, výlety, kino, divadlo, sledování pořadů a filmů – TV, PC, účast kulturních akcí – diskotéky, zábavy, koncerty apod., zásady chování při návštěvě kulturních akcí

-

TĚLESNÁ VÝCHOVA A ZDRAVÍ (TVZ)

TĚLESNÁ VÝCHOVA A SPORT

- Rozvoj tělesné zdatnosti dětí, jejich sportovních dovedností a aktivní trávení volného času na čerstvém vzduchu

věková kategorie: 3 – 6 let

- chůze po schodech, kotoul vpřed, chytání a házení míče, pohyb ve vodě, splývání, plavání, základy bruslení, základy lyžování, jízda na koloběžce, tříkolce, dětském kole, názvosloví nejnámějších sportů, turistika, rytmická cvičení

věková kategorie: 6 – 11 let

- výběr sportovního zájmového útvaru (oddílu), lyžařské techniky, základní plavecké styly, pokročilejší bruslení, turistika, základy orientace v krajině, jízda na kole, základy míčových sportů, bezpečnost (vybavení) v rámci jednotlivých sportů

věková kategorie: 11 -15 let

- význam pravidelné sportovní činnosti pro zdravý vývoj, lyžování – samostatný bezpečný pohyb na sjezdovce a ve stopě, význam zdravé výživy na dosahované sportovní výsledky, znalost a respektování pravidel BOZ při sportu, reprezentace zařízení ve sportovních disciplínách, turistika – poznávací výlety, zásady chování při návštěvě sportovních utkání, plavání

věková kategorie: 15 – 18 let

- zdravotní rizika sportovní činnosti, turistika a pohyb – součást zdravého životního stylu, aktivní pohyb v přírodě u vody, na horách, práce s mapou, internetem

PÉČE O ZDRAVÍ

- Zdravý životní styl, prevence a ochrana zdraví, první pomoc a léčebný režim

věková kategorie: 3 – 6 let

- příznaky nemoci, léčebný režim, chování v ordinaci lékaře, teploměr a jeho funkce, přehled zdravých životních návyků (strava, pohyb, relaxace), ochrana zdraví, prevence úrazů a nemocí, bezpečné chování mimo domov (rizika – zvířata, injekční stříkačky apod.)

věková kategorie: 6 – 11 let

- nejčastější dětské nemoci (přehled), ošetřování drobných poranění (kožní - dezinfekce, náplast), znalost adres lékaře, lékárny, nemocnice či pohotovosti, přivolání pomoci, nahlášení události (praktický výcvik), význam prevence rizikového chování, resuscitace (praktická ukázka, příp. nácvik), riziko otravy (léky, houby, jedovaté rostliny, zkažené potraviny, plyny, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, neznámé a nebezpečné látky na skládkách, ve sklepích ...)

věková kategorie: 11 -15 let

- základní materiální prostředky první pomoci (lékárníčka), alergie (příčiny, příznaky), ošetření rozsáhlejších poranění povrchu těla, praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů, PP při zlomeninách, úrazech kloubů, poranění páteře, doprovod a doprava zraněného, důsledky absence zdravé stravy, pohybu, relaxace a spánku, negativní vliv účinků nikotinu, alkoholu a drog, pohlavní choroby, prevence AIDS, zajištění intoxikace a křečových stavů, otravy (drogy, léky, houby, chemické látky, alkohol)

věková kategorie: 15 – 18 let

- nejčastější nemoci, jejich příznaky, základní druhy léčiv, léků, způsoby tlášení bolesti, první pomoc (šok, úraz hlavy, břicha, hrudníku, páteře, úraz - elektrickým proudem, chemikálií, otrava, hadí uštknutí, nemoci z přehřátí či prochladnutí), alternativní medicína (její pozitiva a zápory), zdravotní pojištění (platby, výběr zdravotní pojišťovny...), praktický nácvik resuscitace a život zachraňujících úkonů, dopravní nehody (hlášení, poskytnutí pomoci, vlastní bezpečnost)

RODINNÁ A SEXUÁLNÍ VÝCHOVA (RV)

- Funkce rodiny a jejich členů, zdravé rodinné vztahy, sexualita a partnerství

věková kategorie: 3 – 6 let

- rodina (založení rodiny, členové, význam rodiny), vztahy (děti x rodiče, děti x učitelé, děti x pedagogové), základní rozdíly mezi lidmi z hlediska pohlaví, základy poznávání lidského těla a jeho částí

věková kategorie: 6 – 11 let

- funkce členů rodiny, společenské role, vzájemná vazba mezi členy rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, základy lidské sexuality, základy lidské anatomie, základní projevy dospívání

věková kategorie: 11 -15 let

- postavení rodiny ve společnosti, nefunkční rodina a důsledky tohoto stavu, psychologické změny v adolescenci, péče o pohlavní orgány, oplození, vývoj jedince, základní péče o novorozence, podrobnější anatomické rozdíly mezi mužem a ženou, projevy lidské sexuality, úloha zdravého sebevědomí pro vyvážený partnerský vztah

věková kategorie: 15 – 18 let

- odpovědný výběr partnera včetně partnera jiné národnosti, milenecké vztahy, manželství, rizika mimomanželských vztahů, plánované rodičovství, antikoncepce (význam, druhy), těhotenství, porod, péče o novorozence, selhání manželství, rozvod, manželské poradenství, úmrtí v rodině, pohřeb, dědické řízení, heterosexuality, homosexualita, promiskuita, sexuální deviace, návštěva u odborného lékaře (gynekolog, urolog)

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- Činnosti, které se zaměřují na poznávání a ochranu přírody

věková kategorie: 3 – 6 let

- les, pole, vodní zdroje, tropický deštný les, město, vesnice

věková kategorie: 6 – 11 let

- voda (její význam, ochrana), ovzduší (jeho význam, ochrana), půda (její význam, ochrana), základní biologické druhy a jejich ochrana, přírodní zdroje (surovinové, energetické, hospodaření s nimi)

věková kategorie: 11 -15 let

- zemědělství a jeho vliv na životní prostředí, doprava a její vliv na životní prostředí, průmysl a jeho vliv na životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi, ochrana přírody a kulturních památek

věková kategorie: 15 – 18 let

- současný životní styl a jeho vliv na životní prostředí, vztah mezi životním prostředím a zdravím člověka, nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí, rozdílný společenský vývoj na Zemi, důsledky zvyšování rozdílů globalizace)

TECHNICKÉ KOMUNIKAČNÍ PROSTŘEDKY A ZPŮSOBY VYUŽITÍ (TKP)

- Získávání znalostí pravidel silničního provozu a cestování, odesílání zásilek, telefonování

věková kategorie: 3 – 6 let

- dopravní prostředky (přehled), poštovní zásilky (přehled základních druhů), telefonní hovor (telefonní přístroje)

věková kategorie: 6 – 11 let

- poštovní zásilky (přehled), telefonní hovor (správný postup v obou směrech), cestování v hromadných dopravních prostředcích, MHD, zakoupení jízdenky, jízdní řád (základní informace)

věková kategorie: 11 -15 let

- doporučené poštovní zásilky (příjem, vyzvednutí, odeslání), telefonní přístroje (přehled, manipulace), telefonní hovor, cestování v dopravních prostředcích, zakoupení jízdenky, jízdní řád, způsoby vyhledávání spojů, informací, dopis (struktura textu, správnost uvedení adresy), zabalení balíku (uložení, zabezpečení, adresa)

věková kategorie: 15 – 18 let

- skupinové jízdné, slevy jízdného, odeslání zavazadla a spoluzavazadla (kolo), poštovní poukázky (vyplnění, příjem, odeslání...), přepravní řády, elektronická pošta, chat, diskusní fórum, datové schránky, cestovní doklady, víza, služby cestovních kanceláří, komplexní služby České pošty

ESTETICKÁ VÝCHOVA (ESTV)

- Rozvoj estetického citění dětí, výtvarných a hudebních a dalších dovedností
- Význam kultury v životě člověka

věková kategorie: 3 – 6 let

- Rozeznávání barev, základních geometrických tvarů, práce s modelínou, malování pastelkami, fixem, jednoduché práce s papírem, návštěva divadelního představení pro děti, výstavy, základy hudební výchovy (zvuk, tón, rytmus, písnička), význam úpravy domácího prostředí

věková kategorie: 6 – 11 let

- složitější výtvarné techniky, práce s hlinou, textilem, návštěva zájmového útvaru zejména HV, VV, tanečního, návštěva divadelního představení, koncertu, výstavy, úprava domácího prostředí, výzdoba vlastními pracemi

věková kategorie: 11 -15 let

- návštěva divadelního představení, koncertu nebo výstavy, lidové zvyky v souvislosti se svátky, další složitější výtvarné techniky, skupinová práce na zadané výtvarné či hudební technice, estetická úprava zevnějšku, účast ve výtvarných soutěžích, kultivované vystupování na veřejnosti

věková kategorie: 15 – 18 let

- návštěva divadelního představení, koncertu klasické hudby, návštěva výstavy (obrazy, sochy, fotografie apod.), návštěva muzejní expozice, návštěva koncertu soudobé hudby, diskuze k prožitému uměleckému zážitku, zajištění vstupenek na kulturní akci, kulturní tradice a jejich význam, vlastní návrh a aktivní podíl na výzdobě pokoje

OBČANSKÁ VÝCHOVA (OV)

OBČAN A SPOLEČNOST

- Získávání informací potřebné k orientaci v občanské společnosti

věková kategorie: 3 – 6 let

- jméno a příjmení, datum narození, adresa bydliště, základní práva a povinnosti dítěte dle vnitřního řádu, orientace v obci, vztah k cizím lidem

věková kategorie: 6 – 11 let

- obec, město (struktura, funkce), naše vlast a její symboly (státní znak, vlajka, státní hymna), státní správa (význam, přehled), samospráva (význam, přehled), mocenské orgány státu (přehled), kraje, krajská města

věková kategorie: 11 -15 let

- státní příslušnost, národnost, občanství, základní lidská práva, listina základních práv a svobod, základní povinnosti občanů, přehled základních právních předpisů, žádost o vystavení občanského průkazu

věková kategorie: 15 – 18 let

- trestně právní odpovědnost, sociální péče (struktura, orgány, dávky SSP), zaměstnání – hledání, motivační dopis, životopis, nezaměstnanost a její důsledky, Úřad práce a jeho význam, pracovní smlouva, zaměstnavatel x zaměstnanec, důležitá ustanovení Zákoníku práce, stížnosti, reklamace, důležitá ustanovení občanského zákoníku, trvalé a přechodné bydliště, povolení k pobytu, nájemník, nájemce, vlastník, národnostní, etnické a náboženské menšiny, porušování základních práv a svobod, diskriminace dle věku, pohlaví, sexuální orientace a politické příslušnosti

SPOLEČENSKÉ CHOVÁNÍ

- Získávání základů slušného chování ve společnosti

- Ohleduplnost k ostatním a k pomoci slabším

věková kategorie: 3 – 6 let

- pozdrav, prosba, poděkování, oslovování, základy stolování, pravidla vzájemného soužití, základní etické normy v chování

věková kategorie: 6 – 11 let

- chování ve společnosti (obchod, ulice, dopravní prostředek ...), specifika chování v restauraci, význam pomoci mladším, starším, handicapovaným, rozhovor, vyjadřování, celkový vzhled a jeho význam ve společenském styku, zákonitosti a normy chování

věková kategorie: 11 -15 let

- chování ve společnosti (kino, divadlo, restaurace, dopravní prostředky ...), základy stolování (sezení, prostírání, servírování), respektování mravních a společenských norem, základy společenské etikety, praktické způsoby pomoci mladším, starším a handicapovaným,

věková kategorie: 15 – 18 let

- chování ve společnosti, společenské normy, domácí a partnerské vztahy, jejich narušení, domácí násilí, chování k mladším, starším a starým lidem, chování muže a ženy ve společnosti (individuální, vzájemné), chování v restauraci (objednání služeb, placení apod.), účel a příprava slavnostní tabule, chování a jednání s orgány samosprávy, státní správy, mocenskými složkami, absolvování tanečních kurzů, příprava a realizace společenských zábav a slavností

PREVENCE RIZIKOVÝCH JEVŮ (PRJ)

- Informovanost dětí v oblasti prevence rizikových projevů chování a jejich vedení k rozvíjení dovedností, které vedou k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona.
- Jednotlivé oblasti jsou blíže popsány v MPP a realizace prevence je uskutečňována s ohledem na věk, konkrétní situaci a individuální zvláštnosti jednotlivých dětí.

Klíčové dokumenty

ŠVP je základním dokumentem zařízení. Vychází z něj a prolíná se s ním - **Vnitřní řád, Organizační řád, Plán práce na daný rok, Programy rozvoje osobnosti dětí, Preventivní program atd.**

Programy rozvoje osobnosti dítěte vypracovávají **klíčoví pracovníci** společně s dětmi. Řídí se jimi ve své pedagogické práci s dětmi. Usilují společně o dosažení cílů vytyčených v těchto dokumentech. PRODY se pravidelně jednou za 4 měsíce vyhodnocují a aktualizují.

Pedagogická dokumentace včetně **Knih denní evidence** je zaznamenávána pedagogickými pracovníky v počítačovém **programu EVIX**.

Každá rodinná skupina má vypracovaný svůj **Manuál**, který je praktickou pomůckou pro nově přichozí nebo střídající se pedagogy k rychlejšímu zorientování se v chodu rodinné skupiny. Veškeré změny jsou v něm okamžitě aktualizovány.

Zveřejnění ŠVP

Školní vzdělávací program vydává ředitelka DD a zveřejňuje ho na přístupném místě ve školském zařízení a na internetových stránkách.

Bc. Miroslava Přiklopilová
ředitelka DD Polička